

Речник на старата македонска литература

Да го споменеме и „Речникот на старата македонска литература“¹ на Ѓорѓи Поп-Атанасов (Скопје 1989). Во него се по азбучен ред дадени поими, термини, настани, автори, ракописи, со еден збор основни податоци од старата македонска писменост (од X до XVIII век заклучно). (Д. Митева, Македонска лексикографија, 1995, с. 36.)

Речников е работен врз основа на сопствена Картоотека на авторот, со собрани материјали за старата македонска литература со најосновни податоци за одделни ракописни текстови или книжевни дејци, за македонските средновековни книжевни центри, за литературната терминологија и сл., разни податоци за најзначајните книжевни споменици во периодот од X па до крајот на XVIII век, текстови настанати во Македонија или пишувани надвор од македонски кичевни дејци итн.

Тука се опфатени и оние ракописни текстови кои во славистичката наука се познати под своето име, на пример, Карпинско евангелие, Охридски апостол, Битолски триод и др. Со посебно внимание се разгледуваат македонските средновековни писатели и др. кичевни дејци на литературите, на оригиналните литературни дела во нашата стара литература и др. Кон секоја одделна статија се цитира користена литература

Такви речници, знаеме, се составуваат и за други научни области (историја и др.).

Еве, за пример, како се обработени единиците во Речникот со почетно Ч.

ЧАСОВИ. Делови од секојдневното богослужение. На вечерната богослужба (пред самата вечерна) се служи деветтиот час, а наутро по утрената – први, трети и шести час. Вид. **Вечерна, утрена.**

ЧАСОСЛОВ (гр. ωρολόγιον). Црковна книга која содржи химнографски текстови за секојдневното богослужение, Химнографскиот материјал е даден во склопот на одделните богослужби: вечерна, повечерје, полноќница, утрена, часови. Овен тоа во часословот се поместени и други химнографски творби – акатисти, кондаци, тропари и сл. Составувањето на часословот се поврзува со името на Сава Ерусалимски (+ 534). Подоцна кон часословот на Сава се додадени и текстови од други византиски писатели, меѓу кои најзначајни се Јоан Дамаскин и Теодор Студит. Во некои случаи делови од часословот влегувале во т.н. псалтир со последование. Еден таков псалтир со часослов од XIII в., по потекло од Македонија, се чува во Софиската народна библиотека под бр. 1138. Првата кирилска печатена книга е часословот (објавена во Краков во 1491) што, исто така, зборува за неговата голема важност за црковната служба. Часослов печати во 1566 год. во Венеција и македонскиот печатар Јаков од Камена Река.

ЧЕТВОРОЕВАНГЕЛИЕ. Вид. **Евангелие.**

ЧЕТИРИПЕСНЕЦ. Канон составен од четири песни, Вид. **Канон.**